

Koraljka Kovač

Trajanje u slici

Slike i tapiserije

Dugo traju procesi slikanja kod Koraljke Kovač i ona im ne raspoznaje jasno početke, a vjerojatno niti svršetke. Počinju li ispisivanjem dnevnika, polaganim nanošenjem linije, boje, tuša, pastela, voska i ulja, palimpsestima papirnatih slojeva, ili u susretima s nemogućnostima i ograničenjima? Zaista, poseban pogled prema vremenskom protezanju i povezanosti različitih procesa reflektira slika. Kako onda nakon tri dekade slikarskih ljeta, koje upravo zaokružuje, govoriti o recentnom radu Koraljke Kovač, a ne imati u vidu crteže i napose brojne cikluse nastajale od sredine devedesetih godina koje je struka pratila, interpretirala i nagrađivala, upućujući na njezinu poziciju na hrvatskoj likovnoj sceni?

Željko Marciuš, koji je o Koraljki Kovač napisao monografiju, analizirajući izbor radova nastalih od 1998. do 2019. godine, uočio je, pored ostalog, dominante u „temeljnim autoričnim strukturalnim, simbolskim, primarnim oblicima: krugu i četverokutu“, kao i povezanost i oslonce u modernom apstraktnom slikarskom nasljeđu, primjerice Paula Kleea. Svojevremeno je drugi kritičar, Nikola Albaneže naglasio da „njezin rad i izložbene nastupe nisu obilježile senzacije i bljeskovi, već postojanost bliža meditativnoj opuštenosti“. U brojnim ciklusima, poput *Papira dodir*, *Soba za goste*, *Uslojavanje strukturalne materije*, *Otvoreni prostori*, *Varijacije u plavom*, *Varijacije u zelenom*, *Snaga sunca*, *Pariški ciklus*, *Posveta crtežu*, *Dnevnik K. K.* *Unutrašnji prostori*, *Utočište osame*, upravo se svojstvo postojanosti odlikovalo u kontinuitetu senzibiliteta kao i specifičnog ponavljanja onoga što je slikarici strukturno važno, no isključivo bez strogo racionalno uspostavljenih pravila. Kontinuiteti se manifestiraju u temeljnom fokusu na boju, na njezine široke mogućnosti isticanja suptilne igre tonova i kontrasta, na slojevitost i materičnost plohe, na biranju eksperimenata, napose u introspektivnom odnosu i liričnosti. Pri tome pravi rukom „lagane“ poteze, izbjegava oštrinu i inzistira na mekoći. Imala je iskorake u predmetni svijet, doduše rjeđe, jer opisivanje pojavnog nije njezin temeljni afinitet.

Usljed digitaliziranog percipiranja stvarnosti, u kojoj je likovna umjetnost postala dio nesagledive globalne virtualne mreže, a ova umjetnička disciplina ima izazov sačuvati autonomiju slikarskog medija i još više *métiera*, slikarica Koraljka Kovač u slici još uvijek traži nove dimenzije u poznatom crpeći inspiraciju iz bliskih joj izvora. Prepoznaje se to na radovima takoreći slikarskih ciklusa u kombiniranim tehnikama, u instalacijama poput prostornih slika, ali i kada povezuje likovne pristupe s drugim medijima. Primjerice likovnu viziju transponira u tekstilni medij ručnim vezenim radom u *Konac crta I, II, III, IV, V*. Nastanak rukom spomenutih radova nisu odredile ranije slike, nego crtanje koncem, linijom, prethodni su oblici uvijek definirali sljedeće, a svaki je proizlazio iz drugog, uz autoričino vođenje računa o slojevitosti. Tapiserije koje se predstavljaju ovom prigodom u potpunosti su određene ranije nastalim slikama i ustvari su kružni i četverokutni formati, segmenti izdvojeni iz slikarskih radova na koje nije mogla na takav način utjecati. Dakle, slikarski se radovi transponiraju u drugi medij koji slikari ne koriste učestalo na ovaj način, i to u ručno taftane tapiserije, što upućuje na profesionalne aspiracije slikarice u tekstilnom području, u kojem se katkad zaboravlja koliko je likovna pismenost važna.

Izložene slike i tapiserije Koraljke Kovač ustvari su posebna prilika za korelacije ovih medija i uvid u to kolika je unikatnost njihove ručne izvedbe. I tako još jednim nastupom slikarica Koraljka Kovač niti počinje, niti završava, nego nastavlja kontinuitet, kako bi sagledala svijet oko sebe i sebe u njemu i kao što neprestano običava, refleksivno se osvrće za onim što utječe na oblik svega što slijedi. To je ono što ostavlja tragove vremena u slici.

Nevenka Šarčević